SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 13. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 21, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го СІЧНЯ 1992 Ч. 13. РІК XCIX.

„Воля! Від щастя засклилися очі І впали сльози на сніг..."

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ РОЗГЛЯДАЄ ПИТАННЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Київ (УНІАР). — Тут в середу, 15-го січня, відбулося засідання Президії Верховної Ради України, на якому розглянено питання підготови до п'ятої сесії ВР України.

Президія заслухала інформацію тимчасової комісії ВР з питань приватизації, говорилося про незадовільну працю Уряду в розробленні проєктів законів з питань роздержавлення і приватизації. Вирішено узгоджені у комісії проєкти законів оприлюднити, а після обговорення у постійних комісіях винести на розгляд сесії.

На пропозицію комісії ВР України у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства, Кабінетові Міністрів України доручено розробити державну програму розвитку та стимулювання виробництва продуктів дитячого харчування.

Президія розглянула питання про державний гимн України. Вирішено затвердити музичну редакцію державного гимну Ураїни, автором якої є Михайло Вербицький. Виконання гимну запроваджується від 16-го січня цього року.

УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИКИ ВРОЧИСТО СВЯТКУВАЛИ РІЗДВО

Львів (С. Глутковська). — Українські греко-католики по всій Україні святкували перше Різдво в своїй незалежній країні. Вперше мільйони українців всіх християнських конфесій святкували Різдво без страху переслідувань. Українські греко-католики в Україні, так само як і по цілому світі, святкують Різдво 7-го січня, згідно з Юліянським календарем. Ще три роки тому клир та вірні Української Греко-Католицької Церкви були переслідувані за такі святкування.

По всій Україні хорові групи та церковні хори виконували різдвяні пісні, по селах та містах, а також на крайовій і льокальних мережах телевізії. Групи всіх віків організували вертепи, відвідували приватні доми та установи, щоб скласти різдвяні побажання.

Центром святкування для українських греко-католиків був собор св. Юра у Львові. У Святий Вечір, 6-го січня, Службу Божу, яку передавала львівська обласна телевізія, правили Архиєпископ Володимир Стернюк, Єпископ Філемон Курчаба та Єпископ Юліян Вороновський. Разом з єпископами співслужили віцеканцлери Львівської Архиєпархії о. Рафаїл Турконяк і о. Кен Новаковський.

Повернення до Львова Владики Мирослава І. Любачівського передбачалося на 3-го січня, але коротка недуга відклала це повернення. Поворот Владики Любачівського до Львова передбачається на другу половину січня. Голова Української Греко-Католицької Церкви виїхав до Риму 24-го листопада 1991 року, щоб взяти участь у европейському Єпископському Синоді, праця якого тривала до 14-го грудня 1991 року. Владика хворів від 16-го до 23-го грудня. Кардинал Любачівський мав цілий ряд важливих зустрічей, які був змушений перенести на післяріздвяний час й тому вирішив лишитися в Римі.

Архиєпископ В. Стернюк в імені Владики Любачівського привітав українських греко-католицьких вірних в Україні й пояснив, що Верховний Архиєпископ легко захворів, але незабаром повернеться до Львова. Владика Любачівський записав різдвяне привітання на відеострічку, яку передала телевізія.

Собор св. Софії

Богдан Бора

22-ге Січня

Воля! ... Від щастя засклилися очі
І впали сльози на сніг...
Хіба вже ніколи дикун із півночі
На нас не здійме свій батіг?

Воля! ... І мати в колисці дитині
Щептала про Універсал
І в голову клала стрічки жовто-сині,
Глядiла з надією в даль.

Сине! Мій орлику! Цвіте-розмаю!
Рости, мій єдиний, рости!
Ти — син України! Послухай, співають...
Не вернуться більше кати!

Бачиш: у сонці палають прапори...
Рости, мій єдиний, рости ж!
Як ворог нагряне з сибірських просторів,
Вітчизну грудьми захистиш!

Сину, рости! Я віддам Україні!
З черги будеш третій... Не жаль!
І мати співала в колисці дитині
Про волю, про Універсал...

УКРАЇНУ ВІДВІДАВ Г. КІССІНДЖЕР

Київ. — На запрошення Президента України Леоніда Кравчука два дні в Києві перебував колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер. Президент і гість відбули півторагодинну розмову, в ході якої було обговорено широке коло питань, що стосуються проблем, які стоять нині перед державами, що входять до СНД, а також різних аспектів інтеґрування України в европейський і світовий процеси.

Під час зустрічі з міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком американський політолог висловив задоволення у зв'язку з утвердженням незалежности України і підреслив, що він ще два роки тому прогнозував неминучість цього процесу. Г. Кіссінджер підтримує прагнення Ураїни брати активну участь в европейському і світовому процесах.

Із заходами створення національної армії гостя ознайомив міністер оборони України Костянтин Морозов. У розмові в міністерстві оборони взяв участь генеральний консул ЗСА Джін Ґандерсен.

Під час відвідання Київського університету Г. Кіссінджер зустрівся з викладачами і студентами Інституту Міжнародних Відносин. У пресцентрі міністерства закордонних справ відбулася зустріч за „круглим столом", в якій взяли участь народні депутати України: члени Уряду, представники Руху. Вони підкреслювали, що при вирішенні ряду гострих проблем, що постають перед народом України, важливу ролю може відіграти становище ЗСА, у співробітництві з якими Україна дуже зацікавлена. Г. Кіссінджер зауважив, що для України сьогодні є головним добитися міжнародного визнання. Треба зробити все, сказав він, щоб Україну пізнав світ.

На закінчення візити Г. Кіссінджер заявив журналістам: „Ми сподіваємось на тісне співробітництво, сподіваємось також, що Україна співробітничатиме з іншими державами, які входять до Співдружности, на основі незалежности і взаємної вигоди".

Померла М. Мілянович, довголітня службовичка Головної Канцелярії УНС

Джерзі Сити, Н.Дж. — В неділю, 19-го січня ц.р. тут померла на 82-му році життя Меланія Мілянович, колишня довголітня службовичка Рекордового Відділу, а останньо асистентка головного секретаря УНСоюзу.

Св. п. Меланія Мілянович

Меланія Мілянович народилася 1910 року в Джерзі Сити та від наймолодших літ була активна у місцевій українській громаді. Впродовж 62 років працювала в Головній Канцелярії УНСоюзу. Була активна в багатьох організаціях, у тому числі в Лізі Української Молоді Північної Америки, співала в хорі славного Олександра Кошиця та в хорі ім. Лисенка у Джерзі Сити, а також Метрополітальному хорі під дириґентурою Марусевича, брала участь, як знавець українських історичних та народних строїв у постановках групи „Гомін України". Відійшла на заслужений відпочинок — пенсію з Головної Канцелярії УНСоюзу 1-го жовтня 1991 року.

Залишила у смутку численну родину — братанків, сестрінків та їх нащадків, а також союзову і місцеву громаду, в тому числі і співробітників Головної Канцелярії УНСоюзу.

Панахида і Парастас будуть відправлені у вівторок, 21-го січня, о 8 годині вечора в похоронному заведенні Ріотто в Джерзі Сиcті, а похорон відбудеться у середу, 22-го січня до церкви свв. Апп. Петра і Павла і на цвинтар Святого Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

КРАЇНИ СНД ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПІДВИЩЕННЯ ЦІН

Москва. — Протести проти лібералізації цін і викликаного цим стрімкого подорожчання майже всіх продуктів і виробів вивели в неділю, 19-го січня, на вулиці міст Росії та інших республік Співдружности Незалежних Держав тисячі людей. У Санкт Петербурзі коло трьох тисяч членів Російської робітничої комуністичної партії і Об'єднаного фронту трудящих вийшли на вулиці з плякатами „Дайте хліба!", „Геть демократів!" і „Ринкова економіка — для покійників!"

Реакція посадника Санкт Петербургу Анатолія Собчака покищо невідома. Погрожували застрайкувати робітники петербурзької підземки. В Якутську шофери авт швидкої допомоги у п'ятницю сголосили загальний страйк проти зростання цін, а в Калінінграді вчителі середніх шкіл оголосили, що якщо російський уряд не підніме їм платні, то вони почнуть страйк на початку лютого.

Уряди Росії та інших республік намагаються збити хвилю протестів. В Азербайджані, наприклад, оголошено про рішення зменшити ціни на хліб на 30 відсотків, одночасно піднявши ціни на горілку і делікатеси. Про намір дещо зменшити ціни на продукти першої необхідности в ряді міст Росії повідомив президент Боріс Єльцин. У Туркменістані президент Сепармурад Ніязов своїм указом заборонив підвищувати ціни на продукти без одночасного підвищення платні. У список товарів, ціни на які не можна підвищувати без компенсації, увійшли хліб, риба, неалькогольні напої і товари для дітей.

У Білорусі ціни на продукти були підняті у понеділок, 20-го січня. Хліб та інші продукти щоденного попиту подорожчали втричі, овочі — у п'ять разів.

В Узбекістані тривають протести студентів проти політики „звільнення" цін. Демонстранти вимагають резиґнації президента Узбекістану Ісляма Карімова.

Відбувся з'їзд журналістів

Київ (УНІАР). — Тут 15-го січня розпочав працю 8-ий надзвичайний з'їзд журналістів України.

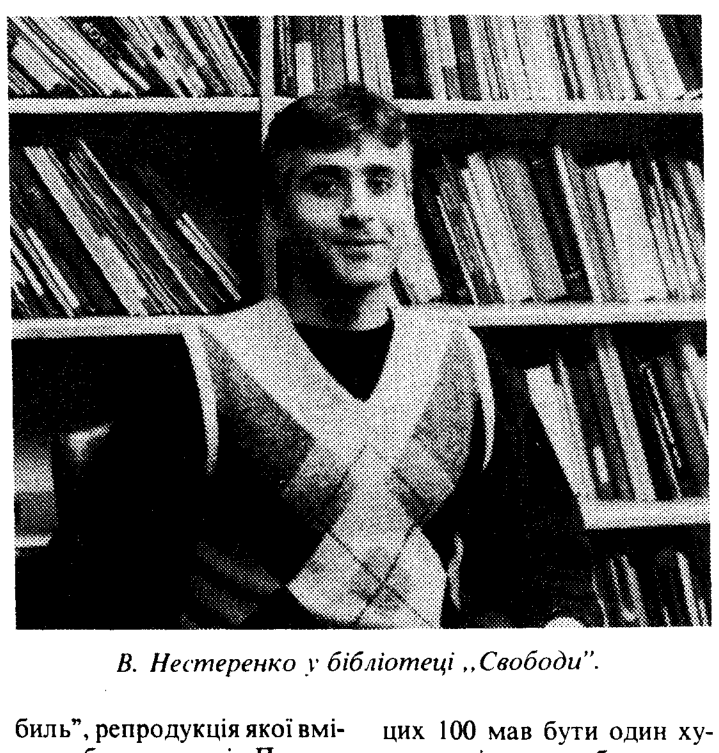
Делеґати з'їзду мають обговорити і ухвалити зміни та доповнення до статуту Спілки Журналістів України, становище комітету статутного нагляду та захисту прав журналістів. З'їзд мав також переобрати голову Спілки Журналістів України.

Але найважливішими є питання щодо важких умов, у яких працюють журналісти: брак матеріяльних ресурсів, зокрема паперу, проблеми пов'язані з соціяльним захистом журналістів.

На з'їзді виступив Президент України Леонід Кравчук. Він проаналізував сьогоднішній стан справ у засобах масової інформації, зупинився на їх ролі у становленні України як незалежної держави. Президент висловив своє становище щодо стосунків України з іншими республіками колишнього Союзу. Л. Кравчук пообіцяв журналістам підтримку, як від себе особисто, так і від Уряду України.

Молодий мистець з України здобуває славу

Джерзі Сиcті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Василь Нестеренко — це для нас зовсім нова постать ще одного молодого художника з України, ім'я якого тут в діяспорі ще мало, а може навіть зовсім, серед українців не знане. Тому з цікавістю слухаємо його розповіді, коли він заходить до нашої редакції із фотоальбомом своїх картин, які нам радо показує. Але ці знімки це лише підтвердження його розповіді, яка вказує, що у нього не абиякий талант і гарне майбутнє.

В. Нестеренко у бібліотеці „Свободи".

Наш молодий художник народився в Україні в 1967 році, але тому, що батька перенесли до Москви на роботу, він там поступив до престижевої школи Мистецтв ім. В.І. Сурикова і її закінчив із золотою медалею. Після того він вступив у тій самій школі на факультет живопису і вже від 1989 року почав брати участь у різних виставках міжнародного характеру, як наприклад, в Празі, Токіо з приводу приїзду туди М. Ґорбачова, але особливо наш молодий мистець гордий з того, що в 1989 році Київський Музей Чорнобиля виставив і закупив його картину великого розміру під назвою „Чорнобиль", репродукція якої вміщена була у газеті „Пожарна справа" в Москві.

При кінці листопада і в грудні 1991 року була його перша виставка на терені ЗСА, а це в Ню Йорку у Ситібенк.

Питаємося гостя як це сталося, що він тепер тут у нас. Він виясняє, що в час відвідин М. Ґорбачова у ЗСА прийшло до умови між двома державними мужами, що ЗСА прийме на виміну 100 здібних студентів із тодішнього ще СССР. На цих 100 мав бути один художник і таким вибрали вже відомого із своїх праць В. Нестеренка. Отже він тепер тут два семестри студіює у славному Пратт інституті і має даром перебування у гуртожитку, науку та переїзд. Розуміється він мусів двічі здавати іспит із англійської мови і щойно після того його делеґовано із московського інституту, як одного із найздібніших учнів, виставки якого мали всюди успіх.

(Закінчення на стор. 4)

ХОЧУТЬ ЗАПЕВНИТИ СТАТУС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КАНАДІ

Оттава (ОУПС). — З датою 22-го грудня 1991 року вислано до Конституційного комітету в Оттаві меморандум у справі забезпечення українській та іншим меншинним мовам Канади обласного статусу в майбутній конституції країни.

Як відомо, згаданий комітет має подати свої рекомендації Урядові Канади до кінця лютого 1992 року.

Меморандум опрацював і вислав до канадського парляменту проф. Ярослав Рудницький, колишній член Королівської комісії Б-Б Льорандо-Дантона, у висліді рекомендацій якої встановлено в Канаді Акт офіційних мов у 1969 році та політику багатокультурности в 1971 році.

Нова парляментарна комісія має подати свої проєкти поправок до канадської конституції, зокрема щодо становища французького Квебеку і тубільного населення, при чому розглядатимуть і справу мов та багатокультурности.

У СВІТІ

ПРАВІ ІЗРАЇЛЬСЬКІ релігійні партії Тхія і Моледет, побоюючись, що переговори у Вашінґтоні щодо Близького Сходу можуть привести до створення незалежної палестинської держави, заявили, що перестануть підтримувати уряд Їцака Шаміра в Кнессеті. У зв'язку з цим країну чекає урядова криза і передчасні вибори, у висліді яких, очевидно, буде зформовано ще більш консервативний уряд, ніж нинішній.

ВАСИЛЬ РОМАНОВ, ОДИН з лідерів Федерації незалежних профспілок Росії, погрожує урядові масовими страйками. В інтерв'ю для московської газети „Труд" він заявив: „Керівництво Росії не один раз обіцяло, що напередодні звільнення цін вживе необхідних заходів соціяльного захисту, але зовсім нічого не зробило у цій ділянці. Уряд фактично обманув людей".

В ЧЕТВЕР, 16-ГО СІЧНЯ, в Мехіко підписано угоду про припинення громадянської війни в Сальвадорі, яка тривала 12 років і коштувала 75,000 людських життів.

В ПОНЕДІЛОК, 13-ГО СІЧНЯ, в Баку відбулася пресова конференція президента Аяза Муталібова для республіканських і закордонних кореспондентів щодо ситуації з національними збройними силами в Азербайджані. В ній брали участь також пресовий секретар президента Р. Аґаєв, міністер оборони Х. Меґтієв і голова міністерства крайової безпеки І. Гусейнов. Мова йшла про необхідність приведення до присяги на вірність народові Азербайджану вояків колишньої совєтської армії, розміщених на території республіки.

В СЕРЕДУ, 15-ГО СІЧНЯ, уряд Японії прийняв рішення надати країнам — членам Співдружности Незалежних Держав гуманітарну допомогу в сумі до 40 міл. дол. Ця сума не має ніякого відношення до надзвичайної гуманітарної допомоги у формі кредитів на 100 міл. дол., рішення про яку прийняв японський уряд ще в грудні 1990 року, але яку так і не було здійснено, оскільки Японія не дістала від СССР, що розпадався, ґарантій повернення кредитів.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ, 17-го січня, широко відомий та престижевий щоденник „Ню Йорк Таймс" повідомив, що видавець цього щоденника Артур Окс Сулцберґер передає цей пост своєму синові Артурові Окс Сулцберґерові, мол. На цьому пості А. О. Сулцберґер працював продовж 29-ох років поки рішився його передати своєму синові. Він одначе дальше залишиться на посаді директора і головного керівника фірми Ню Йорк Таймс Ко. А. О. Сулцберґер, мол., буде пятим з черги членом родини, якийноситиме звання видавця.

ВІДОМА В ЦІЛОМУ СВІТІ нюйоркська крамниця Мейсіс повідомила своїх боржників, що цього місяця запізниться на два тижні зі своїми платностями, це відразу штовхнуло зацікавлених до різного рода спекуляцій, включно з припущенням можливого банкрутства. Одначе керівники Мейсі'с відразу заперечили ці поголоски, вияснюючи своє потягнення не надто успішною торгівлею у святочному сезоні, а з тим і дещо скупішою оборотною готівкою. Все ж таки не обійшлося і без того, щоби експерти не виявили своїх побоювань чи у недалекому майбутньому Мейсі'с зможе заплатити всі свої повинності.

РОБЛЯЧИ ЗАХОДИ ЗМІНИТИ американську військову політику, пристосовуючи її до сьогоднішнього світу без загрози Совєтського Союзу, генерал Колін Повелл, шеф об'єднаних штабів американських збройних сил, крім цього мусить боротися проти сильної пресії Конґресу, щоби зменшити якнайскорше бюджет Пентаґону. Демократичні лідери в Конґресі вже дали йому до зрозуміння, що зменшення видатків, тільки на кілька незначних озброєнь, а залишення основого бюджету Пентаґону незмінним не є їм до вподоби. Одначе аналітики твердять, що ген. Повелл вже від кількох місяців у своїх промовах, виступах і звітуваннях перед Конґресом готується до відсічі на демократичні напади коли йдеться про бюджет на 1993 рік для Пентаґону.

ДЕМОКРАТИЧНІ КАНДИДАТИ посилюють кампанію, щоби перетягнути на свою сторону примхливих виборців у нюгемпширських передвиборах. Це дуже помітне у їхніх телевізійних і радієвих оголошеннях, що безнастанно обвинувачують республіканців у поганому керівництві економікою країни. Один з передових кандидатів, губернатор стейту Арканзо Билл Клінтон, успішно притягає до себе увагу, пропаґуючи свою улюблену фразу про „забуту середню клясу" громадян, а тепер нову телевізійну рекляму про нашвидкоруч схвалену пропозицію підвишки платень для членів Конґресу на 23,200 дол. річно з підтримкою Білого Дому.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Четвертий Універсал

22-го січня 1918 року не мав у Києві святочного вигляду. Це був день радше непевности і тривоги. З півночі сунула армія Муравйова — із сходу Антонова-Овсієнка. Коли Перший Універсал вдостоївся великої паради на Софійському майдані і читали його текст одночасно на чотирьох рогах майдану, то Четвертий стягнув на Софійський майдан мало стурбованих громадян. Пригаймо, що Перший Універсал 10-го червня 1917 року розпочинався величним повідомленням: ,,Волею своєю ти поставив нас, Українську Центральну Раду на сторожі прав і вольностей Української Землі". Автором цього Універсалу був Володимир Виниченко, згодом перший прем'єр уряду Української Народної Республіки. Але у тому Першому Універсалі були нотки суперництва зі соціялістично-революційною демагогією, дармащо це була ще доба демократичного Тимчасового Уряду у Петрограді, а большевизм настав щойно від місяця жовтня. Затитуловано Перший Універсал ,,Народе Український, Народе селян, робітників і трудящого люду". Другий Універсал з 3-го липня 1917 року повідомляв про договорення з Тимчасовим Урядом про широку автономію для семи губерній України. Третій Універсал з 20-го листопада 1917 року проголошував федерацію: ,,... Не відділяючися від Російської Республіки і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на наши землі..." Щойно у Четвертому Універсалі з 22-го Січня 1918 року сказано історичне: ,,...Однині українська Народна Республіка стає самостійною і ні від кого незалежною державою Українського Народу..." Крім того одного славетного речення текст Четвертого Універсалу засмічений пацифістичною нереальною фразеологією.

Але Четвертий Універсал записався в історії України як акт державного самовизначення українського народу і як завершення процесу політичної думки, яка сторіччями хиталася поміж Польщею і Росією. Ця наша політична думка ступала стомилевим кроком від автономізму почерез федералізм до самостійности.

Насправді — епоха національного здвигу України після упадку царату й почерез усі етапи років 1917 — 1921 належать вже до історії. Виринає проблема — котра дата найновішої історії вартує стати для України, як для Америки 4-те липня 1776 року? Це може визначити Верховна Рада України, яка має історичні заслуги проголошення спершу суверенности, згодом самостійности і переведення референдуму на всій території України. Саме дата цього референдуму — 1-го грудня 1991 року — найкраще підходила б під визначення її для щорічного святкування, бо за все існування України від її праісторії та Літопису Нестора — це були перші всенародні демократичні вибори. 1-ше грудня 1991 року стало найсвітлішою датою, бо тоді вперше за незалежну самостійну державу України заявилися також Крим, Одеса і Донеччина — ті частини української землі, де ніколи не було етнічної української більшости.

Український парлямент чи теперішня Верховна Рада встановить усі частини української національно-державної символіки — герб і гимн, що його обов'язково треба змінити, бо в існуючій державі не можна співати ,,Ще не вмерла" і згадувати ,,воріженьків". Синьожовтий прапор вивішено на будинку Верховної Ради України 24-го серпня 1991 року в дні проголошення постанови про державну незалежність, — синьо-жовтий прапор став державним ,,де факто" — можливо, що про це теж появиться закон.

Це все символи, але новітня нація не може жити без символів, які з'ясовують суть ,,хто ми і чиї ми діти". До таких символів зараховує дехто і дату 22-го січня 1919 року — Акт з'єднання українських земель. Вартість того Акту значно поменшує чи навіть і знецінює факт що всупереч ньому існували в УНР завжди два уряди, дві армії, дві політики, дві психології ,,західніх" і ,,східніх" українців, галичан і наддніпрянців. По нинішній день залишилися деякі психологічні різниці, але славити Господа — забулося говорення про ,,дві України" — є і буде тільки одна. Акт Четвертого Універсалу із славетною датою 22-го січня 1918 року теж дорогий всім українцям без уваги на обласне походження, віровизнання і партії. І не вільно протиставити цієї дати даті 1-го грудня 1991 року: 22-ге Січня 1918 року — було передтечею 1-го грудня 1991 року.

Микола Бараболяк

,,СПІВДРУЖНІСТЬ" — КОРОТКОТРИВАЛА?

I.

На вступі дещо з політичної семантики. Коли мова про договорення зразу між трьома колись підсовєтськими республіками у Бресті а відтак між одинадцяти в Алма-Аті, я радив би настоювати на цьому, щоб підкреслювати концепцію цього новотвору як ,,комонвелт", а не ,,Співдружність" Світ оббігла вістка про цей новий міжнародний твір як ,,комонвелт", що вказувало б на те, що його основники мали дефінітивний намір зорганізувати міждержавне спілкування на взір британського коменвелту. Термін ,,комонвелту" має свій питоменний міжнародноправний зміст, від якого українській державі не відступати. ,,Співдружність" концепт без виразного правного змісту, натякає на ,,дружбу", а з тим різно може бути. Більше вдоволяв би мене термін ,,Спільнота" — ,,Community", що нагадувало б Европейську спільноту. В ній держави не перестають бути незалежними, і економічна спільнота не має наміру створити ,,наддержаву", що могло б загрожувати.

Сказавши те, хочу торкнутись питання не змісту цього договору і його значення, а різниці підходу до нього і сприймання його нами і американськими колами, офіційними і неофіційними. Для нас це договорення в Бресті — феномен перехідний до повної незалежности, яку розуміємо як цілковите відокремлення від північного сусіда, від якого хочемо триматися якнайдалі, бо маємо поганий досвід із переговорами із ним. Американська преса, а в тому вона віддзеркалює теж настанови урядових кіл говорить теж про недовготривалість того ,,комонвелту". Але Америка не може зжитись із думкою, що після тільки літ обшир, відомий як Раша, може існувати без центру у Москві. Проявляється в тих колах носталгія за минулим, та неприхована надія, що скоріше, чи пізніше ідеї Ґорбачова якогось ,,союзу" таки здійсняться. Американець ізжився з концептом великої Раша. Він сприймає існування майже п'ятдесяти чорних держав і держав ок у Африці на місце колоній, але йому не так легко сприйняти понад 50-мільйовану Україну як незалежну, відокремлену від Раша державу.

Як погодити такі настанови з ідеями Джефферсона, Лінкольна, Вашінґтона? З XIV точками Вільсона? На мій розсуд Америці закрутилось у голові від мілітарних успіхів за останнє п'ятдесятріччя. Чи ж би несвідомо оволодів Америкою імперський синдром? — ЗСА практикували мініімперіялізм під доктриною Монро. Це можна виправдати бажанням втримати порядок і мир на периферіях держави. Після Першої світової війни ЗСА не хотіли навіть підтримати Лігу Націй, щоб не вмотуватись у політику інших континентів. Під час Другої світової війни ЗСА були примушені встрянути, щоб Гітлер не оволодів Евразією. Усе закінчилось корисно для ЗСА і Америка просперувала. Решта світу була економічно зруйнована. Тож відкрились необмежені ринки для американської індустрії. Аж гульк! Вийшло, що СССР не був таким щирим приятелем і союзником, як собі наївні американські політики уявляли. Прийшла облога Берліну і загроза запанування комунізму над Европою. У відповідь НАТО, масові зброєння, щоб показати Росії мілітарну силу ЗСА і відстрашити, головно нуклеарною зброєю. В результаті — перегони у зброєннях, головно у стратегічній зброї. Вони довели до того, що тої зброї досить, щоб змести не тільки нашу плянету, але вистачило б її, щоб знищити нею населення Марса і Венус, коли б там існувало життя. А зброєння коштують. То під фінансовим тиском СССР не витримав і розпався.

А Америка? ЗСА зброїлись за позичені фонди. Національний борг вигонив у трильйони. Японцям і німцям заборонили зброїтись, щоб не вискочив новий Гітлер. У ЗСА удосконалювано воєнну технологію (правда, при тому дещо вийшло на користь і домашній), напрудуковано кораблів, літаків, танків, які вміли нищити іракські літаки і танки навіть напомацки (згинуло від тих своїх ракет теж дещо своїх, про що прикро говорити). А японці тим часом удосконалили конструкцію автомобілів і ,,чіпсів". Якщо йдеться про авта, то до того, що третина авт, якими користуються американці (і я грішний!) спричинило головно те, що між японськими автами менше ,,лемонів", бо складає їх інтеліґентніший і більш відданий робітник, чим той, що попав на працю завдяки ,,афірматіф екшен". Коли пишу ці рядки, президент Буш повернувшись із Далекого Сходу, чваниться, що ,,виторгував" дещо у японців для американської індустрії, зокрема автомобільної, але того — кажуть — тільки, що кіт наплакав.

Закінчення буде.

Андрій Качор

ПРОБЛЕМА ДОВІР'Я І ВІРНОСТИ СВОЄМУ НАРОДОВІ

Український народ довгі століття терпів наругу накиненого ярма, а рівночасно мав сильну віру в Бога і людську справедливість. І сталося чудо... Верховна Рада України, 16-го липня 1990 року, величезною більшістю депутатів схвалила Деклярацію про державний суверенітет України. Відтак, ця сама Верховна Рада України, 24-го серпня 1991 року, на підставі майже одноголосного рішення депутатів, проголосила Акт Незалежности України.

Ці оба проголошення скріпили довір'я українського народу до свого політичного проводу, яким сьогодні в Україні є Верховна Рада України.

І тому не диво, що сталося нове чудо, якого не сподівалися дотеперішні володарі т. зв. Союзу, якого не сподівався увесь політичний світ і в яке не вірили і ми, українці в діяспорі, а саме, що народ України, маючи повне довір'я до своєї Верховної Ради, до Руху. 1-го грудня 1991 року, виявив це довір'я спонтанно, віддаючи понад 90 відс. своїх голосів у всенародному референдумі за самостійну українську державу і рівночасно, з-поміж семи кандидатів на Президента України обрав Леоніда Кравчука, який одержав 61 відс. голосів того ж народу. Це був найбільший і найважливіший дарунок довір'я українського народу до своєї держави і до свого першого Президента.

Це довір'я зобов'язує новостворену українську державу і її Президента. Воно є показником зрілости українського народу, що і зобов'язує нас, українців, у діяспорі.

Бо що таке довір'я, спитаєте? Довір'я — це віра в добру волю другої людини, що вона вас не зрадить, не обдурить. Довір'я між людьми, між державами — це велика суспільна сила, без якої важко створити щось велике і тривке не тільки в колі одного народу, однієї держави, а майже неможливо в рамках сучасного світу.

Довір'я, як казав якийсь мудрець, — це душа і серце морального родинного, громадського і всенародного життя. Згадаймо із свого власного досвіду, що навіть тоді, коли, коли добрий приятель тебе піддурив, а ,,вірна" дружина, чи наречена тебе зрадила, то був час, може навіть короткий, що довір'я до них було підпорою для нас у важких хвилинах нашого життя, до часу їх ,,зради".

Кожне довір'я, родинного чи загальногромадського характеру, звичайно спирається на вірі, цій утаєній духовній силі людини, що за словами Христа може навіть ,,зрушувати гори", бо, як каже євангелист Марко, ,,усе можливе тому, хто вірує". І тому нам це треба тямити, бо ми були свідками цієї великої віри в Україні, виявленої в референдумі 1-го грудня 1991 року.

Прикро, що не всі ми, українці в діяспорі, маємо таку сильну віру у власні сили, віри і вірности свому народові і тому маємо досить багато непотрібних проблем по наших Церквах, товариствах і в нашій громаді.

Бо що ж таке віра, віра в Бога, віра людини в свій народ, може дехто спитає? Віра, для віруючої людини, як учить нас релігія — це великий дар Божий. Це велика духова сила людини. Учені філософи твердять, що як для глухої людини нема царства краси музики, співу і звуків милої розмови з мамою, дружиною, з друзями, як для сліпого не існує світ краси сонця і цілої природи, світ кольорів і ліній, так для людини, що не має в собі почуття віри в Бога й інших людей, не існує і не може існувати вищий світ, духовий світ, світ ідей і ідеалів. Така людина, поза людською змисловістю, не має ніяких ідеалів, ніякої любови до Бога, до свого народу і взагалі до людей.

З того випливає, що віра — це служба ідеалам, служба родині, народові, державі, це співжиття і співпраця з іншими.

Одначе сама віра не може бути пасивна, мертва. Якщо ми маємо правдиве почуття віри в Бога, віри до своєї родини, громади, до своєї Церкви, української Церкви, до свого народу, то ми повинні бути активними, працьовитими людьми, які змагають до добра і краси нашого народу, бо цього від нас вимагає тепер наша відновлена Батьківщина — Україна.

Пам'ятаймо, що кожна людина стає культурною щойно тоді, як казав Магатма Ґанді, коли буде свідома своїх моральних зав-

(Закінчення на стор. 3)

ІЗ СЕРІЇ ВИЗНАЧНИХ УКРАЇНЦІВ

Василь Ленцик

Д-р С. Федак

Такий заголовок оціеї згадки про одного із найвизначніших українців Західньої України насувається мимоволі, коли візьмемо до уваги, що він був не тільки сам довгі роки у проводі всіх майже наших культурних та економічних установ, але з його роду також вийшло кілька видатних одиниць, які відіграли визначну ролю в житті нашого народу. Одна дочка д-ра Федака — Ольга — це дружина полковника Коновальця, яка ділила нелегку долю свого чоловіка протягом довгих років боротьби за незалежну українську державу, який цю боротьбу припечатав жертвою своєї крови, згинувши від скритовбивця у Роттердамі 1938 року. Друга дочка — Софія — замужна за полковником Андрієм Мельником, який продовжував діло Коновальця, як голова проводу ОУН. Третя дочка д-ра Федака — Олена — заміжня за Льва Шепаровича, яка відіграла визначну ролю, як організаторка жіночого руху та громадська діячка. Під час Першої світової війни займалась харитативною діяльністю, 1919 р. була представником ЗУНР для справ Червоного Хреста, 1921 р. співзасновник Союзу Українок у Львові, член проводу і заступник голови і член проводу УНДО. 1938 р. співзасновник ,,Дружини кн. Ольги", співредактор двотижневика ,,Жінка" і ,,Громадянка". Брала участь в міжнародних конґресах. По жіночій лінії, завжди активна в громадському житті — це Ольга Кузьмович, дочка Олени Шепарович, провідна діячка Пласту, редакторка пластових видань в краю і на іміґрації і співредакторка щоденника ,,Свобода", відома теж під ініціялами ,,О-КА".

Д-р Степан Федак мав двох синів, з яких старший також називався Степан, знаний під псевдом ,,Смок", був кольоритною постаттю у нашому громадському житті. Юнаком вступив до Січових Стрільців, вчився у Військовій Академії у Вінер-Нойштадті, воював у лавах УГА й Армії УНР та був приділений до охорони Головного Отамана Симона Петлюри. Як член Української Військової Організації (УВО) виконав атентат на польського президента Пілсудського і львівського воєводу О. Ґрабовського в 1921 році.

Після арешту і судового процесу його звільнили під цією умовою, що він мусить іти на вигнання. Щойно згодом повернувся до Галичини і включився у кооперативний рух і працював як директор районової молочарні ,,Маслосоюзу" в Журавні.

,,Смок" — незвичайно меткий і приязний для всіх — або як його кликали ,,пан директор" був улюбленцем цілої околиці, а особливо милим гостем на приходствах, куди заїздив у справі станиць ,,Маслосоюзу". На цій посаді застав його прихід большевиків, які його, як колишнього члена УВО та швагра Коновальця і А. Мельника, арештували і тримали якийсь час у Луб'янці, надіючись від нього співпраці. ,,Смок" переїхав до Львова і тут застала його німецько-большевицька війна. В час організування Української Дивізії Галичина Степан Федак зголосився до рядів Дивізії.

Під час нагінки і полювання на упістів, коли німецьке ґестапо без суду розстрілювало схоплених членів УПА, Степан Федак, як відомо авторові цих рядків, урятував від розстрілу двох упістів із Журавенщини. Його інтервенція, коли він з'явився в Ґестапо в уніформі старшини Есесів з перфектним знанням німецької мови, спричинила заміну розстрілу на невільничу працю у фабриці в Німеччині. Сам славний ,,Смок" пропав десь без вісти. Правдоподібно зліквідували його поляки, або большевики після закінчення війни. Врятовані упісти з вдячністю згадують ,,Смока". Це історія родини д-ра Степана Федака, що його ми назвали патріярхом патріотичної родини.

А тепер про самого патріярха родини, д-ра Степана Федака, якого знав, шанував і любив цілий Львів. Не було у Львові жодної національної імпрези, святочного концерту, чи Академії, на якій бракувало б цього невеликого ростом зі сивою бородою добродія. Під час перерви він вставав, вітався з молодими і старшими, не рідко молодим панночкам діставався поцілунок, і всі були раді з його щирого привіту.

Д-р Степан Федак, був вийнятковою людиною, яка перейшла дуже тверду життєву школу. Він працею над собою і не тільки здобув високу освіту, але вмів цю освіту примінити в житті з користю для ширшої громади, для народу. Сам він правнук дяко-вчителя і син батька учителя, який помер на 10-му році життя малого Степанка. Виховувся в бурсі Ставропігійського Інституту, гімназію закінчив у

(Закінчення на стор. 3)

Мирослав Семчишин

ПРОБЛЕМИ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I.

Інтенсивний відродженецький процес, що від трьох останніх років охопив чи не всі ділянки національно-суспільного, політичного, економічного та релігійного життя сучасної України і врешті вивершився в актах суверенности і державної незалежности, закріпленої першогрудневим референдумом 1991 р., став дуже відчутним передусім у сфері духовости, та її найсутнішого вияву — культури. Без національної культури немає народу, каже один із дослідників цього питання. Тому самозрозуміло, що паралельно до тих усіх змін і перемін у всіх ділянках українського збірного життя народу, що крок за кроком позбувається справжнього намулу накиненої йому системи, в сучасній Україні прийшло до перевірки, а то й повного відкинення перестарілих і шкідливих стереотипів і зокрема в культурі шукання за новими шляхами самовиявлення і відродження української типічної духовости.

І так, проблема української національної культури, її стану і відповідних плянів чи проєкцій стала однією з головних тем наукових з'їздів так в Україні,як і в діяспорі, спеціяльних конференцій, дискусійних форумів. Всю цю проблематику розгорнено теж на сторінках передових журналів України, з участю загальновідомих науковців, письменників і культурних діячів. Провідним мотивом широкорозгорнутої дискусії було ствердження, що без культурного відродження народу не може бути мови про його самостановлення. І тут на перше місце виринула справа зрусифікованої мови і русифікації усіх ділянок українського національно-культурного життя. Треба було виявити увесь маразм духового самовинищення народу, який впродовж десятиліть поступово втрачав свою національну ідентичність і ставав покірним рабом на своїй рідній землі.

Велика і довговічна драма української культури, приреченої на загибіль, знайшла своє дуже вимовне і переконливе відображення у виступі Ліни Костенко під час ювілейних святкувань в Луцьку у 120-річчя з дня народження Лесі Українки (вересень, 1991). Аналізуючи суть геніяльности справді славних своєю творчістю деяких чужинецьких письменників, відзначила, що і український народ мав своїх геніїв, але вони жили, і творили в умовинах ,,заблькованої культури", заблькованої державою, трагізмом, зфальсифікованої історії. Українську культуру душили три зашморги: державний, котрий давив у російській чи совєтській імперії усіх; колоніяльний, що душив колонію. Був і рідний — український зашморг: українці хронічно блькували — каже Л. Костенко — розвиток української культури своїми нерозв'язаними проблемами, в наслідок чого — занепадав характер нації вічно переслідуваної, вічно приниженої... ,,Ми мали тривалі часи занепаду, а поразки спотворюють обличчя болем". Ніч бездержавности вплинула на націю (за висловом Є. Маланюка), а психологічно звужений стан свідомости веде до почуття маловартости. І українці так живуть віками"... В новій Україні, в нових умовинах життя забрали слово передові діячі культури, науки, літератури, а основним прицілом було вплинути на широкі маси народу, а втім і зрусифікованої інтеліґенції, та відродити у них загублене почуття ідентичности і залучити їх у всебічний процес духового відродження.

Говорячи виключно про культурний аспект, то ще у 1988 році загальновідомий літературний критик, публіцист і культурний діяч Іван Дзюба в журналі ,,Культура і життя" (тижневий орган Міністерства культури і профспілки його працівників) помістив статтю — ,,Чи усвідомляємо нашу культуру як цілість". У цій статті Дзюба проаналізував усі процеси, що їх ареною стала українська культура, зокрема ж мова, щовмирає повільною смертю, а національна мова — це хребет національної культури. Українській культурі, яка співіснує з російською, загрожує повільний занепад, а пропаґований Компартією інтернаціоналізм, веде Україну до повної русифікації. А українська культура нецілісна, стверджує Дзюба, бо немає у ній якоїсь поєднуючої ідеї, тому вона маловартісна і національно неглибока і це сповнює автора тривогою за її майбутнє.

Вдруге виступив Дзюба на сторінках ,,Літературної України" (орган Спілки Письменників України) — ,,В обороні людини і народу" і в ній гостро таврує законну ще тоді, але вкрай шкідливу практику добровільного вибору мови навчання у школах України. Впарі з цим таврує він сучасних колонізаторів, що продовжують, як і їхні попередники часів царату, у всіх галузях русифікувати Україну, її мову і культуру. На тому ґрунті, пише Дзюба, виріс у нас комплекс національної самонепошани, самозневаги. А результатом того симптому сьогодні є такі болючо відчутні факти (зокрема в південно-східніх областях України) існування сотень-тисяч наших земляків, що стали яничарами-перевертнями, яких треба буде ,,українізувати".

І. Дзюбі належать теж ще й інші високопродумані статті на теми мовної ситуації в Україні, що викликали велику дискусію у пресі. А його найбільш замітним, з філософським підходом до проблеми рідної мови в Україні, був цикл статтей в ,,Літературній Україні", — ,,Щоб ми були народом" Ці статті знову викликали дискусію з участю наукових і педагогічних кіл. Згодом ці статті видано окремою книжечкою п. з. ,,Бо то не просто мова — звуки". Найбільше заслуженим промотором-організатором широкорозгорненого руху за престиж і привернення українській мові статусу державної було (і є!) Товариство Української Мови ім. Т. Шевченка — Просвіта (ТУМ) і його територіяльні (обласні, районові, міські) відділи.

Дуже багато уваги присвячує мовній справі в Україні Спілка Письменників України і її широкого розповсюдження тижневик ,,Літературна Україна", а теж тижневик ,,Українська Культура" (раніше Совєтська Культура"), згаданий уже тижневик Міністерства культури — ,,Культура і Життя". Крім того статті на теми української мови як основного фундаменту культурного розвитку народу, появились у таких журналах як ,,Наука і Суспільство", (науково-популярний орган Т-ва Знання, — пам'ятки України (науково-популярний журнал Т-ва Охорони історичних пам'яток історії і культури) і щорічник Т-ва ,,Україна, Наука і Культура".

Продовження буде.

Д-р С. Федак

(Закінчення зі стор. 2)

Д-р С. Федак

славній Академічній гімназії, а правничі студії у Львівському університеті. Брав жваву участь в студентському житті, був диригентом студентського хору і в 1891 році був співзасновником т-ва „Боян". Одне слово — д-р Степан Федак, буввизначним громадським діячем, філантропом та організатором економічного життя у Галичині. З переліку інституцій, де він був у проводі чи їх організував чи співорганізував — видно, як жвавою була активність цього неструдженого діяча на всіх відтинках української спільноти.

У 1918 році його покликано на пост міністра в уряді Західньої Української Народної Республіки. Був він основником українського Горожанського Комітету, основником або співзасновником „Народної Торгівлі", членом засновником т-ва взаємних забезпечень „Дністер", (з 1909 його головний директор), „Української Щадниці", „Центробанку", „Ревізійного Союзу Українських Кооператив", „Земельного Банку Гіпотечного". Д-р Федак був сеньйором Ставропігійського Інституту, почесним членом „Просвіти", першим головою Союзу Українських Адвокатів, радним міста. Для всіх інституцій він все знаходив час, щоб своїм досвідом і працею причинитись до спільного добра. У 1915 році його як визначного українця, росіяни вивезли, як закладника до Києва, де він зорганізував допомогу для українців, вивезених з Галичини. В році 1916, він повернувся до Галичини і у Львові зорганізував Комітет для допомоги українським полоненим, інтернованим та політичним в'язням. У 1917 році він очолив комітет привітання Митрополита Андрея Шептицького після його трюмфального повороту із заслання у Росії.

Д-р Федак був одним із найближчих в оточенні Митрополита і тому його привітання Митрополита було зворушливе і сердечне. „Ваше серце Ексцеленціє — говорив у привітанні д-р Федак, — відчуло, як ми заточенці в Києві на Великдень співали „Христос Воскрес" і „Людіє веселітеся", що ми леліяли глибоку віру на недалеке воскресення України та сердечну радість на Ваш поворот до праці на рідній землі. Не зломав царський уряд ні Вас, ні нас"

Праця д-ра Федака в користь політичних в'язнів тягнулась аж до кінця його трудолюбивого життя. Щоб домогтися звільнення політичних в'язнів д-р Федак добився авдієнції у маршалка Пілсудського, яка тривала кілька годин. Пілсудський мав велике довір'я до д-ра Федака, так, що після атентату у Львова сина „Смока" на маршала Пілсудського і воєводу, Пілсудський мав сказати: „Виключам ажеби син Федака стшелял до мнє". Завваги маршалка Пілсудського в розмові з д-ром Федаком дуже цікаві і актуальні на нинішній день для співжиття обох народів. Згадуючи д-ра Федака, треба підкреслити ще одну цінну рису цієї небуденної людини. Д-р Федак був наскрізь глибокорелігійною людиною і щиро прив'язаний до Української Католицької Церкви. Кожний, хто переходив ранком Руською вулицею міг зауважити, як д-р Федак, йдучи до праці, найперше вступав до Волоської Церкви, щоб там послужити до Служби Божої і з Богом почати своє урядування в „Дністрі" при цій же самій вулиці.

Господь покликав його до вічного життя у саме надвечер'я Різдва Христового 6-го січня 1937 року. Похорони відбулися в другий день свят Різдва Христового 8-го січня при участи понад 5,000 людей. В поході, як подає звітодавець в пресі, — йшли представники наших установ, преси й організацій. Зорганізовано йшли товариства робітників, ремісників і дозорців. Під час походу співав хор. що складався з членів співацьких організацій Львова. Похорони очолювали два Владики помічники Митрополита Андрея, Владика Іван Бучко і Владика Никита Будка. Згідно з волею покійного не було ні промов, ні квітів. Можна було складати датки на добродійні цілі.

Проблема...

(Закінчення зі стор. 2)

дань і обов'язків, коли буде вірна своїй родині, свому народові і буде кожночасно готова співпрацювати з іншими. І тому виринає ще одна особиста і загальногромадська проблема, проблема вірности нашим ідеям, нашій родині, народові. Бо вірність — це основна риса людського характеру. Вірність — це важна християнська і лицарська чеснота на жаль, не все респектована в наших часах, а на ній спирається не тільки віра, але й довір'я один до одного.

Без вірности Богові, своєму народові і людським ідеалам, без довір'я неможлива ніяка суспільногромадська праця. Бо неможливо є змагатися за Божі, національні та загальнолюдські права, за ідеали, коли найближчий твій товариш, чи товаришка може тебе кожночасно зрадити.

Віроломство у наші часи стає нещастям родин і народів, а навіть держав, які не дотримуються вірности своїх зобов'язань. Всі ми знаємо, що варта людина, яка не вміє дотримати слова, обітниці, присяги в подружжі. А що вже говорити про різні міжнародні умови, трактати, які через віроломство стають безвартісними кусками паперу, бо вони служать тільки доти, доки комусь одному потрібно.

Коротко кажучи, кожне віроломство перекреслює гідність людини, народу чи держави. Прикладом такої держави був, до наших часів, Совєтський Союз. І навпаки, людина, чи народ, які мають віру в Бога, плекають віру в людину і права людини, які працюють з довір'ям один до одного, з довір'ям до свого народу, до свого проводу, вибраного демократичним способом, до своєї держави, такі люди творять тверду і певну основу свого довготривалого буття на цьому світі.

І тому проблеми довір'я і вірности своєму народові є кардинальною проблемою нашого сучасного світу, нашого життя, яким варто й треба присвятити трохи більше нашої уваги. Це проблема нашого „бути, або не бути".

В НІМЕЦЬКОМУ МІСТІ Мюнстері розпочався суд над 88-річним Болеславом Майковскісом. Його обвинувачують в тому, що під час нацистської окупації Латвії він брав участь у розстрілі 170 мешканців села Аудріне в січні 1942 року.

Висліди конкурсу СУА

Союз Українок Америки подає до відома, що у конкурсі написання твору для дітей, проголошеного з нагоди „Декади Української Мови" Світовим Конгресом Вільних Українців — жюрі у складі: Ірина Д. Филипчак, голова, і члени д-р Леся Копач, д-р Леся Ткач і д-р Роман Кухар признало нагороди:

І. Ганні Черінь за оповідання „Нове життя";

II. Оксані Ласовській за оповідання „Казка про самоцвіт";

II. Ользі Гаєцькій за оповідання „Бабусина Україна".

Щиро вітаємо авторок нагороджених творів і складаємо подяку членам жюрі.

Ольга Тритяк

В Україні вшанували покійного душпастиря

На Зелені Свята у селі Мшанець коло Теребовлі шість українських католицьких священиків відправили Панахиду на могилі за поляглих Січових Стрільців, воїнів Першої світової війни, за бійців УПА та за пароха села Мшанець о. Іллю Кливака.

Отця І. Кливака большевики заарештували 8-го липня 1940 року і відправили до тюрми у Чорткові. До оскарження священика совєтська влада підготовила 12 свідків різних національностей з закидом, що о. Ілля підбурював широкі маси проти совєтської влади.

Розправа відбулася у Чорткові 15-го січня 1941 року. Її проводив обласний суд з Тернополя, який виніс смертний вирок. Отця Іллю як смертника перевели з верхньої камери в'язниці до пивниці. Апеляція до Києва та Москви не увінчалася успіхом. Вищі судові інстанції вирок обласного суду залишили в силі. На просьбу родини священика голова Президії Верховної Ради СССР Міхаїл Калінін кару смерти замінив на 10 років ув'язнення, а влада додала один рік за відправу Служб Божих, уділення сповіді та Св. Причастя нещасним тюремникам у пивниці.

2-го липня 1941 року о. Іллю вивезли до міста Ґорького, де він помер 17-го квітня 1942 року.

На свята до Мшанець запросили і привезли зі Львова родину о. Іллі — сина мґра фармації Зиновія Кливака з дружиною Євгенією та зятя проф. Миколу Колессу з дочкою. На просьбу присутніх зі словом виступили син, його дружина і проф. М. Колесса. Колишні парафіяни о. Іллі постановили поставити у Мшанці коло церкви пам'ятник своєму душпастиреві.

Скульптор у Львові працює нині над створенням пам'ятника мученикові за Українську Католицьку Церкву о. І. Кливакові.

Нарада Головної Пластової Ради

Головна Пластова Рада (зліва): Л. Онишкевич, М. Лабунька, С. Король, В. Рак, Л. Романків і С. Рубель.

(ГПР-пр). У жовтні минулого року в Іст Гановер, Н. Дж., відбулися 11-ті збори Конференції Українських Пластових організацій (КУПО). На цих історичних нарадах, на які прибули представники зі всіх сторін світу де існує Пласт, прийнято до КУПО Пластові Організації України, Польщі та Чехо-Словаччини. Також тоді вибрано новий пластовий провід — Головну Пластову Булаву (голова д-р Орест Гаврилюк) і Головну Пластову Раду (ГПР).

До Президії Головної Пластової Ради, яка має завдання бути сторожем ідейної й організаційної єдности Пласту, були вибрані такі пластуни: д-р Любомир Романків, голова, Слава Рубель, заступник голови, Стефа Король, протоколярний секретар, Роман Вжесневський, Мирослав Лабунька, Лариса Онишкевич та Іван Франів, члени, заступники — Петро Дармограй, Теодозій Крупа і Юрій Ференцевич. До пленуму ГПР належать також голови усіх Крайових Пластових Рад.

Минулого місяця відбулася перша нарада ГПР, на якій заприсяжено членів. Тоді також порушено такі справи: референдум в Україні, нові члени КУПО, співпраця з ГПБ та покликання комісії для вибору Начального Пластуна.

Лариса Онишкевич

Вшанували пам'ять Лесі Українки

ОЖ ООЧСУ Відзначили 120-ту Річницю уродин поетеси Лесі Українки. Свято відбулося в залі парафії церкви Входу в Храм Пречистої Богородиці, 7-го грудня 1991 року. Свято відкрила член Комітету подр. Теофіля Музика. Привітавши присутніх попросила вшанувати поетесу повставанням з місць однохвилинною мовчанкою. Відтак надала слово довголітньому викладачеві теології в Римі д-рові Телявському. У своїм слові він насвітлив велике значення Лесі Українки в українській і світовій літературі. Він сказав, що Леся зі своїми драмами та поезіями є третьою після Шевченка та Франка. Леся Українка, знаючи вісім мов, спричинилася до поширення нашого мистецтва серед чужого світу. О. д-р Тенявський накреслив сильветку поетеси від дитинства аж до передчасної її смерти.

Дальше ведення програмою передано культ-освітній референтці подр. Т. Коверко, котра попросила подругу Гринів продеклямувати вірш Лесі Українки „Контра спем сперо". Опісля подр. Марія Королишин виголосила дуже змістовну і докладну доповідь про творчість і життєвий шлях поетеси аж до її смерти 1-го серпня 1913 року. Подр. Анна Дика продеклямувала вірш Лесі „Сім струн" А тоді жіночий хор, щойно створений при ОЖ ОЧСУ, під керівництвом заступника голови 57-го Відділу ООЧСУ друга Дмитра Сулими, відспівав повстанську пісню „Чи чуєш, мій друже", музична обробка Зої Маркович.

Вірш Лесі Українки „Сльози перли" продеклямувала наша улюблена подр. і членка ОЖ ОЧСУ Орися Білас. Відтак хор ОЖ ОЧСУ проспівав пісню „Зірвалася Хуртовина", слова Григорія Китастого, музика В. Витвицького, при фортепіяновім супроводі Анни Маріяні.

Чисельна участь української громади Ңорт Порту та околиці, засвідчила не лише про корисність імпрези, але й про добру організаційну працю Відділу ОЖ ОЧСУ, не зважаючи на те, що минуло тільки шість місяців від дня його заснування.

У заключному слові голова ОЖ ОЧСУ подр. Марія Сулима подякувала всім виконавцям та всім присутнім.

Свято закінчено славнем „Ще не вмерла Україна".

Гр. Королишин

ПОДЯКА

Дня 16-го жовтня 1991 р. в Ню Йорку з волі Всевишнього відійшла у вічність

бл. п.

МАРІЯ з КРИНИЦЬКИХ СУМИК

З цілого серця хочемо подякувати усім, що причинилися до віддання останньої прислуги і пошани нашій дорогій дружині і мамі.

Щира подяка о. Лаврентієві за переведення похоронних відправ у похоронному заведенні Петра Яреми та в церкві св. Юра в Ню Йорку і на цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Щиро дякуємо Славі Олесницькій за прощальне слово на поминках в С. Бавнд Бруку, насвітлюючи постать своєї товаришки з гімназії у Ярославі та з університетських студій у Відні.

Щира подяка за прощальне слово меценасові О. Ґерманюкові.

Глибока подяка о. Б. Желехівському за відправу Панахиди у сороковий день смерти на могилі нашої дорогої дружини та мами.

Щира подяка ближчій і дальшій родині та приятелям за участь у похоронних відправах.

Дякуємо всім приятелям і знайомим за вислови співчуття, квіти та пожертви в пам'ять покійної.

Дякуємо мґр. М. Вознякові за переведення збірки в користь „Рух"-у.

У пам'ять бл. п. Марії Сумик пожертвували для Товариства Приятелів „Рух"-у:

інж. А. Сумик і д-р Б. Сумик — 200 дол.;
по 100 дол. — Е. Шафран, Б. Боднар, д-р Ю. Ґільцінський;
по 50 дол. — Б. Л. Паславські, Н. М. Возняк, С. Ґлют і син;
30 дол. — д-р Б. Криницький;
по 25 дол. - д-р Б. Кміцикевич, д-р І. Сумик, С. О. Олесницькі;
по 20 дол. — С. Заброцький, Н. В. Мандюки, Т. Сумик, Е. Голюка;
10 дол. — Софія Мороз;
5 дол. — Н.Н.

Разом .... 850 дол.

На Фонд Відродження України:

д-р М. Бурбело і д-р Б. Бурбело — 240 дол.
інж. Я. Бурбело — 200 дол.

Разом .... 440 дол.

Усім жертводавцям ще раз наша глибока подяка.

Інж. А. СУМИК і
д-р Б. СУМИК

З волі Всевишнього упокоїлася в Бозі 10-го січня 1992 р. на 80-му році життя

бл. п.

ІРИНА БАЧМАГА

з дому МУРІЙ

уродженa в Тернополі, Україна.

Похована на цвинтарі Lawn View **у Філядельфії, Па. з церкви св. арх. Михаїла у** Jenkintown, Pa.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В смутку залишені:

чоловік — АНТІН
донька — ОКСАНА СТУСИК з дітьми АНДРІЄМ і НАТАЛКОЮ
сестра — ЄВРОЗИНА ГАЙДА з чоловіком і сином
ближча і дальша родина у ЗСА, Канаді й Україні

Родина просить про молитви!

ПОДЯКА

З волі Всемогучого, після важкої недуги, відійшов у вічність дня 23-го травня 1991 року на 71-му році життя мій дорогий МУЖ

бл. п.

ФЕДІР ЛУЦИШИН

Панахида і Парастас були відслужені в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж., 24-го травня; ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., дня 25-го травня, а перевезення тіла на цвинтар в Елисбурґу, Па. відбулося 28-го травня.

В часі мого родинного горя, я одержала від родини, приятелів і знайомих багато помочі, розради і потішення; багато висловів співчуття особисто, листовно і телефонічно. Численна присутність в часі Панахиди, участь у похоронних відправах були мені великою полегшою, і наче зменшували мій біль. Прощання покійного у неповоротну дорогу представниками численних організацій і товариств свідчили, що громада щедро і щиро оцінила працю і активну участь покійного у багатьох ділянках громадського життя. І саме тому я відчуваю обов'язок висказати громаді вдячність від мене особисто і від двох сестер покійного Ірени і Теклі, з їхніми родинами.

Моя сердечна подяка Преосвященному Владиці Михайлові Кучм'якові, екзархові українців католиків в Англії, за телефонічні вислови співчуття, в яких він виявив щире розуміння моєї втрати. Моя також щира подяка за відправлення Служб Божих в день похорону, 25-го травня в Канаді і в 40-ий день смерти, 13-го липня в українській католицькій катедрі Пресвятої Родини в Лондоні, Англія.

Сердечна подяка о. Богданові Лукієві за листовні співчуття і Служби Божі в день похорону і в 40-ий день смерти в Торонто, в церкві Пресвятої Евхаристії.

Мої щирі вислови вдячности о. Романові Набережному і дружині Марті за співчуття, слова розради і також за Служби Божі, в день 25-го травня та 13-го липня, в церкві св. Юрія Переможця в Ошаві, Канада.

Моя особлива подяка о. Михайлові Вівчареві, парохові української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, за співчуття, а також за поради і поміч, які він виявив мені дозволом покористуватися церковною залею в часі Тризни. Отцеві Іванові Стухлякові щира подяка за відправлення Панахиди в похоронному заведенні, 24-го травня, за відправлення поминальної св. Літургії і всіх похоронних Богослужень 25-го травня, а також за Службу Божу і Панахиду в 40-ий день та за його ласкаву присутність в часі Тризни.

Щиро дякую представникам громади, які після Панахиди в похоронному заведенні прощали покійного: Михайло Дзіман прощав від імені Теренового Проводу Організації Українських Націоналістів, а також, як голова Українського Конґресового Комітету Нюарку і Ірвінґтону; прощав від всіх організацій і товариств, об'єднаних в УККА, особливо від Організації Визвольного Фронту.

Дуже дякую Михайлові Шпигульському, голові Осередку СУМ, ім. полк. Евгена Коновальця Нюарку й Ірвінґтону; він прощав покійного від Управи і членства Осередку.

Щира подяка ред. Василеві Пасічнякові, який прощав покійного від Ліґи Політичних В'язнів, а який ділив „долю і недолю" з покійним в німецьких концентраційних таборах Авшвіц, Матгавзен і Ебензе; він одночасно прощав від Товариства за Патріярхат Української Католицької Церкви, де вони обидва разом довго працювали.

Дякую проф. Михайлові Цяпці, який говорив від Товариства „Самопоміч". Я дуже дякую Оленці Галькович; вона прощала від себе особисто і від своїх товаришок, Сумівок, які протягом кількох років близько співпрацювали з покійним.

Під час Тризни, Михайло Шпигульський, прощаючи покійного, відчитав письмо від Головної Управи СУМ і висловив покійному признання за вкладену працю на Оселі СУМ в Елленвіл, особливо за працю декоративного характеру.

Інж. Любомир Калинич прощав від Управи Відділу Українського Патріярхального Товариства.

Дуже дякую Любі Ґенсьор-Садницькій за зворушливі прощальні слова, які заторкнули незатерті спомини інтенсивної, відданої виховної праці покійного для українських дітей і молоді, згуртованих в організації СУМ.

Я щиро дякую Костеві Гречак; він прощав покійного від ОБВУА, висловлюючи йому вдячність за поміч в зорганізуванні пам'яткової виставки фотографічних експонатів ОБВУА. Ця виставка зараз являє історичну вартість і є передана до музею ОБВУА; разом з висилкою експонатів до музею, передано також признання покійному за його професійну поміч і вказівки, відносно естетичного оформлення виставки.

Щиро дякую лікарям за медичну опіку в часі перебування мого чоловіка в лікарні і вдома, а саме: д-рові Н. Баранецькому і д-рові Л. Явному.

Дякую похоронному заведенні Литвин і Литвин за взірцеве і дбайливе переведення похорону. Дуже дякую Марії Стефанів за старанно зорганізовану і приготовану Тризну.

Дуже дякую членам СУМ-у і близьким приятелям, які несли домовину: Нестор Басняк, Петро Козира, Василь Пасічняк, Павло Батьків, Борис Процюк, Іван Ґенсьор, Теофіль Клєбан, Степан Кметь і Іван Іванчук.

Дуже дякую за квіти від Осередку СУМ ім. полк. Е. Коновальця, Нюарк-Ірвінґтон, від Українського Народного Дому в Ірвінґтоні і від Українського Патріярхального Товариства, Нюарк, Ірвінґтон. Дякую за квіти Ганусі Почтар і родині, Коні Роллері і родинам Кіллмон і Бодейл та приятелям: Іванці Кононів, Василеві Гнатіву і Теодорові Чіхові.

Я дуже дякую численним жертводавцям, які після Панахиди, а також в часі тризни склали пожертви на національні і харитативні цілі в пам'ять мого чоловіка; також дякую жертводавцям, які пересилаючи листовно мені співчуття вклали пожертви на вищезгадані цілі.

В пам'ять покійного склали пожертви на св. Літургії: родини: Ґ'юз, Мейсон, Покоча, М'юлголланд, Батьків, Кальба, Бренич, Бобівський, Яцусь, Кузишин, Яворський, Ляшок, Клєбан, Кріса, д-р Ю. Кігічак з родиною і д-р Степан Ворох.

Індивідуально: Дороті Лозовий, Франко Триґель, Михайло Заверуха, Галя Клим, Оксана Волчук, Іван Тимчишин, Степан Макар, Герміна Керда, Іванна Кононів, Теодор Чіх.

Служби Божі за океаном:

30-го червня — св. Літургія в Любичі Королівській, Польща — жертвувала Оля Левків з родиною.

19-го вересня — св. Літургія в Архикатедральному соборі св. Юра у Львові, жертвувала П.С. Марчук з Калуша.

25-го травня, в день похорону в місті Комунарськ, Україна, відправлено Панахиду за спокій душі брата — жертвували його сестри Ірена і Текля з родиною.

На фонд допомоги Україні, через УККА склали:

Альбіна Луцишин 100.00 дол.
Теодор Чіх 50.00 дол.
По 25.00 дол. — Евген і Евгенія Івашків, Марія Семанишин, Михайло і Мирося Чайківські, Володимир і Дзюна Мартинець, Марія Ференц.

Разом: 125.00 дол.

По 20.00 дол. — Михайло Дзіман, Теодозія Пришляк, Олександер Ґрупський, Іван і Анна Ґенсьор, Михайло Заверуха, Володимир Кульматицький, Павло Батьків, Ігор і Розалія Ляшок, Микола Козюпа, Осип і Люба Садницькі, Роман і Анна Дашавець, Осип Кріса, Олена Банасевич, Роман і Анна Мигаль, Андрій Андріюк, Михайло і Тереса Шпигульські.

Разом: 320.00 дол.

15.00 дол. — Тиміш Мельник.
По 10.00 дол. — Антін і Стефанія Фединишин, Аніля Мигаль, Володимир Кікта, Степан Кметь, Василь Пелехатий, Нестор Басняк, Юрій Кисілевський, Микола Кузишин, Михайло Миськів, Юрій Іванків, Василь Цинайко, Теодор Марущак, Борис Процюк, Анна Шмуляк, Іван Стефуришин.

Разом: 150.00 дол.

5.00 дол. — Іванна Кононів 5.00 дол.

Ціла сума: 765.00 дол.

На Визвольний Фронт склали:

По 20.00 дол. — Микола Паляницький, родина Химера, Іван Галій, Юрій Ігор Заїць.
По 10.00 дол. — Юрій Кисілевський, Маріян Кормило, Нестор Басняк, Михайло Бобівський, Михайло Миськів, О. Яцусь, Василь Закорченний.
5.00 дол. — Петро Шпирка.

Разом: 155.00 дол.

На Фонд відбудови Церкви в Україні, через Патріярхальний Фонд:

По 50.00 дол. — Альбіна Луцишин, родина Ґ'юз, Теодор Чіх.
По 25.00 дол. — Василь Пасічняк, Ярослав і Надія Бігун, Соня і Евстахій Масник, Оксана і Святослав Макаренко.
По 20.00 дол. — Марія Охоцька, Елсі Вітакер, Катерина Корнявка, Михайло Матіяш, Василь Гнатів.
По 10.00 дол. — Кость Гречак, родина Шпигульський, Ірена Яворська, Олександер Матківський, Микола Кузишин, Василь Синайко.

Разом: 410.00 дол.

На фонд жертвам Чорнобиля:

50.00 дол. — Альбіна Луцишин.
По 25.00 дол. — Таїса Богданська, Марія і Дмитро Машера.
По 20.00 дол. - Володимир і Євгенія Шпирка, Михайло і Емілія Цяпка, Марія Стефанів, Станиця 1-ої УД УНА.
15.00 дол. — Анна Шмуляк.
По 10.00 дол. — Е. Чайковський, І. Чайковський, Е. Х. Чайковський, Д. П. Боніні, С. Галькович.

Разом: 245.00 дол.

Інші пожертви:

На Фонд Українського Музею в Ню Йорку: Катерина Яцишин і Марґарета Пурдий (сума невиявлена).

На фонд будови Української Католицької Церкви свв. Петра і Павла (знищеної пожаром), М-т Кармель, Па. — Альбіна Луцишин: 100.00 дол.

На покриття коштів лікування Олі Великодної, з України: Альбіна Луцишин 100.00 дол. і Теодор Чіх 100.00 дол.

Всі пожертви разом: 1,875 дол.

Ще раз дуже дякую усім жертводавцям і молю Бога, щоб їх винагородив своїми святими ласками.

Дружина — АЛЬБІНА ЛУЦИШИН

ГОЛЛЯНДСЬКІ ВЧЕНІ дійшли до висновку, що нові ділянки землі треба насичувати земляними хробаками. Без них руйнується структура ґрунту, не відбувається нагромадження органічних речовин і втрачається здатність затримувати вологість. Родючість настає тільки тоді, коли на одному гектарі живе до 30-тонн хробаків, Тому в країні створено фарми, де розводять земляних хробаків, а відтак їх розвозять по нових ділянках.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ інформації повідомили, що у Сан Дієго в клініці наукової фундації ім. Скріппса закінчила лікування Мати Тереса, де вона перебувала три тижні після запалення легенів та серцевих ускладнень. Ця 81-річна римо-католицька монахиня та лавреат нагороди Нобеля захворіла ще 26-го грудня минулого року, як перебувала у своїй місії в Тіувана, Мехіко, куди вона поїхала і тепер після звільнення з лікарні 15-го січня.

Ню Гейвен відзначив перемогу референдуму і незалежність України

У середу, 4-го грудня, з ініціятиви Комітету Руху Допомоги Україні і при співучасті громадських організацій відбулося урочисте свято незалежної України.

Свято відбулося у церковній залі св. Михаїла. Віче відкрив референт зовнішніх зв'язків інж. Роман Гижий і провадив ним. Він привітав представників американського світу, конгресменку Розу ДіЛоро, дружину посадника Весс Денієлс, що була в заступстві мужа, представника від стейту Майкла П. Ловлора, гостей від литовської, хорватської громад, кореспондента газети і присутніх громадян Ню Гейвену, які вщерть заповнили залю.

Програма складалася з двох частин. Перша точка — це виступ танцювальної групи ,,Веселка''. Відтак слідували виступи американських гостей з привітами. Усі вони виявили велику радість з висліду референдуму і бажали нам кращої долі для України.

Потім усі подались до церкви, де парох о. Роман Ґолемба в сослуженні православного отця Марійо Маззареллі відслужили Молебень.

Другою частиною програми були привіти від УККА (проф. Іван Телюк), від Комітету Руху (Лідія Фіцалович заступниця голови). Від громади Ню Гейвену виступив інж. Мирон Мельник, який англійською мовою надзвичайно цікаво і докладно представив ситуацію в Україні, події перед і по референдумі.

На закінчення інж. Р. Гижий подякував всім за участь, а о. М. Маззareллі провів молитву. Національним славнем закінчено офіційну частину імпрези.

При каві і солодкому ще довго всі гуторили і раділи з цієї історичної події.

Напередодні цього свята в місцевому шоденнику ,,Ню Гейвен Реджістер'' була обширна стаття про Україну пера інж. Р. Гижого.

Лідія Фіцалович

Сам він у своєму житті написав багато статтей, але про нього згадували переважно так, між іншим. Тим часом у нашій публіцистиці взагалі, а в Мюнхені зокрема, він — загальновідома особа.

Німецьке відзначення українця

Мова про 69-річного Володимира Леника, відомого журналіста, суспільного діяча, в різні періоди політично заанґажованого громадянина. Це останнє загнало його вже в юності до німецького концентраційного табору, звідки він в кінці війни вийшов і присвятив себе всеціло службі своєму народові.

На жаль, у нас, на чужині, немає можливости відзначити заслужених людей особливими нагородами, як це є в чужинців. Добре це, чи зле? Може б варто знайти форму, яка не тільки була б нагородою, але й дальшою заохотою.

Володимир Леник удостоївся тепер нагороди, але... від чужинців і то за заслуги на соціяльному відтинку. 26-го листопада 1991 року серед 10 осіб, в Судетському німецькому домі у Мюнхені В. Леникові було вручено баварську державну медалю за соціяльні заслуги. Вручив її баварський міністер праці, родини і соціяльного ладу Ґ. Ґлюк за заслуги в ділянці виховання молоді. Вручаючи в урочистій обстановці медалю, міністер сказав до нашого земляка таке:

,,Вельмишановний Пане Леник! Ви є діловодом українського шкільного Товариства ,,Рідна Школа'' і рівночасно керівником школи при Товаристві і директором його інтернату.

Школа є приватною установою із завданням давати учням доповнюючі знання з української мови, українських соціяльних наук й історії, східньо европейської географії і літератури. Ви самі викладаєте українську мову, історію і соціяльну науку. Ви належите до президії Дому Зустрічей у Мюнхені. Ви крім цього є членом Президії СКВОР.

Ви, безперечно, відомий серед кіл української еміграції суспільний діяч. Ви здобули собі особливі заслуги через опіку над своїми земляками від часу війни аж до сьогодні. У всіх життєвих питаннях в новому оточенні, зокрема у затяжних повоєнних часах, Ви допомагали людям порадами й на ділі. Завдяки Вашій діяльності у ,,Рідній Школі'' Ви помагаєте Вашим землякам зберігати й плекати українську мову, культуру й українські традиції. Ви є, так би мовити, вузлом між двома культурами й спричиняєтеся Вашою опікунською діяльністю до встановлення мосту між Баварією і Україною. Поряд зі збереженням власних культурних надбань Ви також сприяєте включенню Ваших земляків у наше культурне й соціяльне життя і таким способом підсилюєте розуміння демократії та державно-громадських обов'язків у наших українських співгромадян для добра Баварії. За це я Вам висловлюю подяку і признання''.

Цим він відзначив багаторічну важку працю В. Леника на полі виховання нашої дітвори, всупереч багатьом несприятливим обставинам. Це час організації ,,Рідної Школи'' й інтернату при ній, час короткої мандрівки цього інтернату на терені Мюнхену, але і час придбання власного будинку, наладнання навчання дітей українознавства, уділення приміщень для студентів УВУ й багатьох потребуючих земляків, а навіть чужинців. Вклад праці В. Леника в цю справу годі переоцінити.

Медаля, яку одержав наш земляк, є рідкісним відзначенням. Пересічно на цілу Баварію приділяється 20 таких нагород річно. До речі, цю медалю після колишнього довголітнього ректора УВУ проф. д-ра В. Янева приділено як другому українцеві В. Леникові. Хоч В. Леник залишив працю в інтернаті (тепер він є головним секретарем УВУ), його зацікавлення ,,своїм дітищем'' не припинилося. До признання Баварського уряду долучаються наші найкращі побажання для відзначеного.

Проф. д-р Зеновій Соколюк

ВІДЧУВШИ, ЩО ЙОГО популярність серед американських виборців значно підупадає, президент Джордж Буш вийшов із новою пропозицією податкових обнижень, що будуть найбільш корисними для родин, заробітний річний прибуток яких є понад 50,000 дол. Ця його пропозиція дещо зворохобила демократів, які також намагаються здобути для себе голоси середньої кляси громадянства, що виявляється найбільш чисельною групою платників податку.

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ подали до відома, що минулого четверга залога південнокорейського човна знайшла тіло пілота пропавшого американського розвідчого літака у водах Японського моря. Загиблого пілота ідентифіковано, як 33-річного капітана американського летунства Джеймса МекҐреґора з місцевости Флеґстафф у Арізоні.

Молодий...

(Закінчення зі стор. 1)

І так В. Нестеренко вже чотири місяці перебуває в Ню Йорку. Радісною несподіванкою було для нього те, що недалека від Пратт інституту філія Ситібенк звернулася саме до нього, щоб зробити традиційну виставку в часі різдвяного сезону із його картин. Було виставлено 17, більшість з них олійних. Виставку знімали репортери із московської телевізії та її відвідало багато осіб.

Можливо, що ця виставка і її успіх були причиною, що В. Нестеренкові запропонували тепер, як він розказує, зробити виставку в Нюйоркській академії мистецтва, але там він покаже лише картини роблені вугіллям і акварелі.

Ми питаємо художника, які його пляни на майбутнє і довідуємося, що після повороту додому, він має вже велике замовлення для міста Переяслав-Хмельницький, а це, зробити для Історичного Музею груповий портрет історичних постатей України на 10-метровому полотні. Там буде і Хмельницький, і Богун, і Дорошенко одним словом ті, які боролися за Україну, — каже В. Нестеренко. При тому зраджує, що це буде його дипломна праця, а взагалі він з приємністю малює великі полотна з історичною тематикою, притримуючись клясичних традицій. Він хотів би і в майбутньому працювати над великими картинами з історичним сюжетом — от так, як це робив колись Матейко, у своїх картинах посвячених історії Польщі, — каже В. Нестеренко.

І тому під кінець розмови він ставить питання чи може і тут є українські установи, які були б зацікавлені в історичних картинах і підтримували ідею історичного життєпису?

Надіємося, що коли хтось із наших установ в тому зацікавлений, то, перечитавши нашу розмову з художником, напевно відгукнеться.